

בני נוער מבקשי מקלט – מסגרות המשך לאחר סיום התיכון

עודכן לאחרונה ביולי 2017

מטרת מסמך זה היא לסייע לגורמים המלווים בני נוער מבקשי מקלט בישראל בהבנת המציאות החוקית בה הם חיים וכן להדריך אותם מה עליהם לעשות בהגיעם לגיל שמונה עשרה וכאשר הם מסיימים את לימודיהם בבי"ס תיכון. המסמך מבוסס על ידע מעשי שנצבר בתחום הנוער של ארגון א.ס.א. וכן על קשר עם האירגונים השונים שפועלים בתחום.

ברמה העקרונית ישנן אפשרויות רבות של תעסוקה או לימודים עבור בני נוער מבקשי מקלט. בפועל מימוש עצמי דורש לא פעם שבירת תקרות זכוכית, מציאת מלגות ומאבק מול המציאות הישראלית המדירה, דבר הדורש כוחות רבים אשר לא כל אחד מצליח לגייס. ניתן להיעזר בשירותיהם של ארגונים שונים על מנת להנגיש לבני הנוער אפשרויות למסגרות המשך:

1- **שנת שירות:** מסגרת שנת השירות פתוחה עבור מבקשי מקלט. התנועה הקבוצית (התק"מ) מאפשרת למבקשי מקלט להירשם לתוכניות שהיא מציעה. בני נוער בוגרי המועדון עשו שנת שירות ב"אחרי" ובתנועות הנוער השונות. את התהליך יש לבצע מול התק"מ או מול תנועות הנוער ולבקש מהם סיוע במידת הצורך (הנחה, הנגשת מידע וכו').

2- **שירות התנדבותי:** האגודה להתנדבות מאפשרת לצעירים מבקשי מקלט להתנדב במשך שנתיים במסגרת של שירות התנדבותי אשר מזכיר באופיו את השירות הלאומי. שנתיים אלו אינן נחשבות כשירות לאומי שכן לאותם צעירים אין פטור מהצבא (הם אינם מועמדים לשירות חובה) אשר הינו תנאי קבלה למסגרות השירות הלאומי ולכן אין הם זכאים למענקי השחרור והפיקדון מטעם משרד הביטחון. האגודה להתנדבות מציעה מסגרות התנדבותיות מגוונות, ליווי מקצועי, לעיתים גם דירת שירות, החזרי נסיעות וכן מענק כספי חודשי מטעמים. ישנה תכנית ייעודית לשירות התנדבותי לצעירים לא מלווים אשר כוללת דירת שירות, ליווי ואפשרויות להשלמת בגרויות וקורסי פסיכומטרי. היה בעבר ניסיון של עיריית תל אביב להקים תכנית זהה גם לבני נוער מבקשי מקלט הנמצאים בארץ עם משפחותיהם. יש לבחון מול האגודה להתנדבות היכן הדבר עומד כיום.

3- **לימודים גבוהים:** על מנת להתקבל ללימודים גבוהים בישראל אין צורך בתעודת זהות או מעמד מוסדר. יחד עם זאת, ומכיוון שמבקשי מקלט אינם אזרחים ישראלים, משרד החינוך לא מסבסד את לימודיהם ולכן שכר הלימוד אותו ידרשו לשלם יהיה גבוה מאוד, כמו שכר הלימוד

של סטודנט זר. ארגון ARDC וכן The African Student Organization מסייעים למבקשי מקלט להשתלב במסגרות ההשכלה הגבוהה, לגשת לפסיכומטרי, לבחור מסלול לימודים, להשיג מלגות וכו'. ארגון ARDC מסייע גם בהשתלבות בקורסים מקצועיים בתחומים שונים ובערים שונות ברחבי הארץ.

4- **עבודה משמעותית:** בהתאם לכישורים של בני הנוער ניתן לסייע להם להשתלב בעבודות שונות אשר אינן מסתכמות בעבודות פיסיות של ניקיון או עבודה במטבח. חלק מבוגרי מועדון הנוער של ארגון א.ס.א. עובדים בתנועות הנוער, במועדוניות לילדים, כמדריכי ספורט, כבעלי תפקידים חשובים במסעדות נחשבות ואף בחברות היי טק. כמוכן שכל עבודה מכבדת את בעליה ומציאת עבודה משמעותית תלויה בכוחות הנפשיים של הצעירה, ביכולותיהם ובהישגיהם בלימודים.

למידע נוסף:

א.ס.א. - ארגון סיוע לפליטים ולמבקשי מקלט:

לפרטים ולהתייעצויות ניתן לפנות גם אל רכז הנוער בארגון, גדעון בן אריה.

gidon@assaf.org.il

050-904-0135

האגודה להתנדבות:

אירה רכזת מבקשי מקלט באגודה 050-752-1017

Ira@sherut-leumi.co.il

ARDC:

קבלת קהל בימים ראשון ורביעי בין השעות 00:16-00:09 במועדון הנוער של ארגון א.ס.א. שנמצא ברחוב

הגר"א 5

מענה טלפוני בין בימי ראשון-רביעי בין השעות 00:16-00:10

077-490-9800 054-929-8892

Livelihoodscoordinator1@ardc-israel.org

African Student Organization:

אתר האינטרנט <http://asoisrael.org>

או חפשו בפיסבוק African Students Organization in Israel